

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 255.

V Ljubljani, v ponedeljek 8. novembra 1897.

Letnik XXV.

Državni zbor.

Dunaj, 7. novembra.

Grobokopi.

Rekli so A, reči morajo B. Tudi norec ima svojo metodo. V zbornici so v imenu celokupnega nemškega naroda prišli in z vso surovo silo nadaljevali obstrukcijo, sedaj jo ponavljajo v proračunskem odseku. Z največjim samozatajevanjem, ne zaradi vlade, temveč braneč svoje pravice, koristi svojih volivcev in države je desnica vstrajala v divjem boju z brezozirnim, do skrajnosti razljučenim nasprotnikom, hladnokrvno prenašala vse neizgode in neprijetnosti ljudskega upora ter nagodbeni provizorij izročila razsodišču v odseku. Toda to razsodišče ni sestavljeno iz nepristranskih sodnikov, v njem sedé moške, ki so si vtepli v glavo prepričanje, da se jim godi krivica, ker so v manjšini, in da morajo navzlic zgubljeni bitki dobiti bogat plen, četudi na škodo državi in parlamentu. Da, umevni, ker naravnost, so vzbruhli užaljene duše, potrtega in stiskane srca; človek ima usmiljenje z nesrečnikom, ki v svoji obupnosti zgubi vajeti razpaljenim strastem. A če je ta nesrečnik premišljeno sam sebi kopal jamo, če si je sam zapalil streho nad glavo, da bi potegnil visoko zavarovalnico, — tacega nihče ne pomiluje, ker je sam svoj grobokop. Nemogoče je umeti, da sicer trezni, razsodni in v obče veljavni moške igrajo vabanque s propalicami, s katerimi bi priprosto, pošten človek ne hotel sedeti pri jedni mizi.

Anarhijo so iz zbornice prenesli v odsek. Glasovanja po imenih, popravki sejnega zapisnika, vprašanja in zavijanja, to so sredstva obstrukcije v odseku proti vladi in večini; pač pa pogrešajo glavnega argumenta, hrastovih desk, s katerimi bi podpirali svoje dokaze.

Kdo zmaga? To vprašanje visi v zraku. Niti desnica ne more odgovarjati z odločnim „da“. Katera stranka pa more pogumno in potrpežljivo do konca vstrajati v tem boju, ako vlada sama po svojih glasilih izjavlja, da more in, če treba, tudi hoče brez večine in brez parlamenta doseči to, kar zahteva „državna korist“.

Ta državna korist je ščit, za katerim stoji vlada ter odbija zahteve z desnice in puščice ter kopja z leve. In če odsek v potu in trudu vsprejme nagodbeni provizorij, je še dolga trnjeva pot do končne rešitve v zbornici. Ali ima vlada zagotovilo, da bode desnica kot jeden mož branila sedanji sistem, ki ga varuje in konservuje grof Badeni? Kdor opazuje in premišlja ta politični boj, nad katerim se vzgleduje vsa Evropa, mora vsklikniti: ad quid perditio haec! Cemu ta gladiatorski boj v posmeh in sramoto, ako nima drugega namena, kakor kratkočasje galeriji? In še vlada vedno izjavlja, da je nad strankami, za kaj pa naj bi jo večina držala na svojih ramah? To so vprašanja, s katerimi si belijo glave razni parlamentarci. Le nobenih iluzij, mi tavamo v gosti megli in nepremišljen korak nas lahko zvede na cesto.

Debata v odseku.

Navzoči so ministerski predsednik grof Badeni, fin. minister vitez Bilinski in trgovinski minister baron Glanz.

Začetkom seje Kaiser, Pergelt, Menger in Fournier zahtevajo, da se zapisnik prečita, češ, da

je pomanjkljiv. Večina z glasovanjem po imenih odkloni to zahtevo.

Ministerski kandidat dr. Russ, ki je jako smešen s krinko obstrukcionista, zahteva, da se odseku predloži zapisnik kvotnih deputacij in seja tako dolgo pretrga.

Ta predlog večina odkloni.

Nato levičarji po vrsti protestujejo proti nepravilnosti, nezakonnosti, kršenju ustave itd., ker se je nagodbeni provizorij izročil proračunskemu in ne posebnemu odseku.

Po dvehurnem prepiru o formalnostih preide odsek na dnevni red.

Prvi govornik dr. Brzorad izjavi, da je prebivalstvo že nestrpno pričakovalo trenutka, ko se odstranijo v ogerski nagodbi krivice za Avstrijo. Toda danes moremo sklepati le o provizoriju, s katerim se prejšnje krivice podaljšajo za jedno leto. Tega je v prvi vrsti kriva levica, ki mora prevzeti tudi vso odgovornost. Češki klub ne izrazi svojega stališča, dokler vlada ne pokaže svoje barve. Zato govornik pozivlja vlado, da pove, ali in kedaj preneha zloglasni promet z žitom in moko, ki je veliko škodil avstrijskemu mlinarstvu.

Finančni minister odgovarja, da pri prvem branju v zbornici ni navada govoriti nadrobno. V odseku je prva prilika. Treba je pri nagodbi rešiti trojno vprašanje: glede kvote, carinske in trgovske pogodbe in banke. Vlada sama obžaluje, da je mogla predložiti le provizorij. Avstrijska vlada se je mnogo trudila, da doseže ugodnejšo nagodbo z Ogersko, posebno glede kvote. Sedaj je mogoče le dvojno: ali status quo, ali nobena nagodba. Če se provizorij ne sklene, more pač vladar odločiti kvoto za obe državni polovici, drugače je glede banke in carinske pogodbe. V teoriji more s tekočim letom ponehati skupna banka, v praksi nikakor ne. Istotako je država nasproti inozemstvu navezana na carinsko pogodbo z Ogersko do leta 1903. Carinska meja med Avstrijo in Ogersko je torej dotlej nemogoča. Zato je provizorij državna potreba. Torej ne silite vlade, — ne mislim Badenijske, temveč vlade sploh, — da bi se to vprašanje moralo rešiti po § 14. To bi bil hud udarec za parlamentarizem, ako bi si vlada ne mogla drugače pomagati.

Konečno minister izjavi, da z novim letom preneha zloglasni in Avstriji škodljivi promet z moko in žitom, ako se v parlamentu reši nagodbeni provizorij. Ako se to ne doseže, ostane stara, občutna krivica za Avstrijo.

Posl. Daszynski naglašja, da ogerska vlada bolj skrbi za prebivalstvo, nego avstrijska. Oggerski voli imajo boljše varstvo, nego avstrijski delavci. Oggerska se redi ob stroških Avstrije. Kvota bodi 50 : 50 odstot. s pogojem, da Ogri prepovedo delo v tovarnah otrokom pod 14. letom, omeje žensko delo ter upeljejo najstarejšo delo ter obrtne nadzornike. Govornik je proti provizoriju.

Grof Stürggh naglašja, da nagodba v prvi vrsti koristi Ogrom; četudi se utegne ogerska kvota zvišati, dobé Ogri pa drugod primerno odškodnino. Govornik sicer ne izjavi naravnost, da bodo liberalni veleposestniki glasovali proti provizoriju, vendar preti s to »slučajnostjo«.

Zadnji govornik je dr. Forcher, ki našteva razne slabe posledice nagodbe ter se izjavi proti provizoriju.

Jutri zvečer ima proračunski odsek zopet sejo.

Proračunski odsek.

Tudi v proračunskem odseku so poskušali včeraj nemški rogovileži svojo srečo. Stirikrat smo glasovali po imenih; dobri dve uri sta se potrošili z raznimi vprašanji in formalnimi predlogi. Predno se je sploh začelo razgovarjati o čem pametnem, je že predlagal dr. Russ, naj se seja zaključi.

V splošnem razgovoru o začasnih pogodbah je finančni minister pojasnoval svoje stališče:

Škoda je in žal je tudi meni, da se ni sklenila pogodba. Mnogo so pri tem vzrok notranje politične razmere. Avstrijska vlada se je pogajala z Ogri nad dve leti. Trudila se je, da bi dobila za našo polovico čim največ ugodnostij. Dosegla je tudi mnogo z ozirom na carinsko zvezo in z ozirom na banko, vzlasti kar se tiče 80 milij. gold. znašajočega dolga.

Za kvoto se ni mogla dogovoriti. Oggerska vlada je pa sama izprevidela in pripoznala, da ni mogoča avstrijska zbornica, katera bi mogla vsprejeti dose-danjo kvoto.

O kvoti se tudi nista dogovorili izvoljeni deputaciji.

Sedaj je treba torej drugačne poravnave z Oggersko. Ta poravnava je nam na škodo, toda neobhodno potrebna.

Kvoto more določiti cesar za jedno leto. A kaj z drugima dvema vprašanjema?

Banka se da težko razdeliti v avstrijsko in ogersko. Vlada je popolnoma proti taki razdelitvi, ker se drži načela, da mora ostati denarna veljava v obeh polovicah jednaka.

Carinska zveza se pa ne more tako snovati, da bi napravili carinsko mejo mej Oggersko in našo državo, ker trajajo trgovske pogodbe, sklenjene z raznimi državami, do 1. jan. 1903 in so se te skle-pale na temelju dosedanjega skupnega carinskega ozemlja avstro-ogerskega.

Minister svari kot poslanec, naj se ne sili vlada, da bi morala po § 14 uveljaviti pogodbo in pristavlja, da je dognano, da se znani »mlinarski promet« na Oggerskem dné 1. jan. 1898 ukine, če se ustavnim potom sklene provizorij.

Izmej protigovornikov omenjam le Daszynskega, ki je predlagal, naj se posvetovanje preloži, dokler se na Oggerskem ne uvede delavsko varstvo. Socijalno-demokratski voditelj je pri tem pokazal, kakšno delavsko varstvo si misli.

Tako zahteva n. pr. 12 urne sihte pri rudokopih, 11 urno delo, zavarovanje proti nezgodam, kot v Avstriji.

Iz tega se vidi, da socialisti dadé včasih tudi kaj ceneje svojo robo.

Prihodnja seja bo v ponedeljek.

O zborničnem predsedniku stranke se danes niso jedine. V prvi vrsti se zopet imenuje kot kandidat dr. Ebenhoch; v sredo utegne biti volitev.

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. novembra.

Poslanska zbornica se peča v današnji seji z razpravo o nujnih predlogih nemških kričočev glede preklica jezikovnih naredeb. Pred pričetkom današnje seje sešli so se posamni klubi večine k predposvetovanju glede stališča, ki naj je zavzema desnica napram zahtevi levičarjev. Razpravljalo se je neki o treh predlogih, namreč znani predlog barona Dipaulija, dalje od tega različna predloga ustavovernih veleposestnikov in kluba italijanskih zastopnikov. Ker pa ni misliti, da bi se desnica zjedila za predlog poslanca Dipaulija, in tudi ostalima kluboma ne bode rada pritrdila, je najbolj gotovo, da sklene večina staviti predlog na prehod preko nujnih predlogov na dnevni red. Seja poslanske zbornice bode gotovo zelo burna, ker bodo levičarji napeli vse svoje moči, da preprečijo namero večine.

Nagodbeni provizorij v budgetnem odseku. Minulo soboto dopoldne je pričel budgetni odsek že razpravljati o nagodbenem provizoriju. Razprava se je pričela nepričakovano naglo. Vidi se, kako se vladi mudi. Niti predloge o državni podpori za one kraje, ki so trpeli vsled vremenskih nezgod, še ni rešil budgetni odsek popolnoma, kakor tudi ne nujnih predlogov, ki so s tem v zvezi, in že je bila na dnevnem redu tega odseka razprava o najbolj perečem državnem vprašanju. Debata v prvi seji je bila zelo burna, obstrukcija je tudi tukaj nadaljevala svojo navadno taktiko in vršilo se je več običajnih glasovanj po imenih posebno glede pomnožitve odseka. Glavno vlogo je igral pri tej seji finančni minister, ki je dokazoval nujno potrebo nagodbenega provizorija. Najvažnejši se nam zdi nastopni odstavek ministerskega govora. Pojasnjuje, da je nagodbeni provizorij eminentno važna državna potreba, je rekel minister: Kot dolgoletni član poslanske zbornice bi prav živo obžaloval, ko bi politične razmere prisilile vlado, uveljaviti provizorij drugim, nego parlamentarnim potom; toda nahajamo se v razmerah, ki so materijalno še jačje, kot vse oblike. Ne silite vlade — ne menim tukaj vlade grofa Badenija, marveč vlado sploh — da bi rešila vprašanje toliko eminentne važnosti s pomočjo § 14. Ne kot minister, temveč kot vaš tovariš vas moram svariti z ozirom na najvitalnejše interese parlamentarizma, da ne pritirate vlade do skrajnosti. Ne bodem miroval in bom tudi pri drugem branju naglašal, kako težek udarec bi bil za parlament, ko bi vladi zaprli vsako pot iz te zagate in jo prisilili do uporabe paragrafa 14 v svrhu rešitve tega vprašanja. — Nagodbeno vprašanje se torej reši na vsak način, ako ne parlamentarnim, pa neparlamentarnim potom. To je dovolj jasno povedal finančni minister sam. Le iz tega vzroka, da ne bi se pričela nekaka carinska vojska mej obema polovicama in da ne bi navstale kake diplomatske homatije, želi vlada rešiti pereče vprašanje parlamentarnim potom. Prav nič se pa ne briga za varstvo avstrijskih zatiranih stanov; pred očmi ima le domnevano škodo Ogerske, najvitalnejše koristi avstrijskih narodov so ji pa deveta briga.

Načrti obstrukcije, po katerih se namera vajo ravnati nemški kričači povodom družega branja nagodbenega provizorija v posl. zbornici in s katerimi hočejo na vsak način doseči, da se to vprašanje ne reši pravočasno, so že gotovi in obsegajo naslednje določbe. Obstrukcija se prične že v proračunskem odseku, kakor se je res pokazalo že v prvi seji. Poročilo odsekovo mora biti dostavljeno vsem poslaneem 24 ur pred pričetkom meritorne razprave, in bi se torej s to ne moglo pričeti pred četrtkom, ako namreč v odseku ne bo prevelikih zaprek. Povodom razprave bode stavilo osem obstrukcionistov celo vrsto spreminjevalnih predlogov, katere pa tudi lahko stavijo poslanci izvan odseka, ako so podpisani vsaj od dvajsetih poslancev in predloženi odseku pred glasovanjem. Teh dveh pravic se torej v obilni meri poslužijo nemški kričači. Ker bodo pa najbrže v odseku odklonjeni vsi spreminjevalni predlogi, ima manjšina zopet pravico, da jih predloži zbornici kot predloge manjšine, in se sme določiti v smislu določb poslovnega reda za vsak predlog poseben poročevalec. Manjšina vloži torej lahko vsaj osem spreminjevalnih predlogov — vložila jih bode seveda več — in določi osem poročevalcev, katerih vsak ima pravico do dveh govorov. Sestnajst govorov je torej obstrukcionistom zagotovljenih tudi tedaj, ako ne dobi besede noben ostalih kričočev, ki

se bodo oglašali za besedo gotovo vsi po vrsti. Že iz tega lahko sklepamo, kako dolgotrajna bode prihodnja debata o provizoriju in kako malo je nade, da se reši pravočasno to vprašanje.

Položaj Rustinov v Galiciji je res neznošen. Niti stvari, ki so povsem dokazane in vsakemu popolnoma jasne, ne smejo omenjati v javnosti zastopniki rusinskega naroda. Dne 4. t. m. bi se bil imel vršiti kongres Rustinov v Levovu. Shod je vlada že dovolila in bivši poslanec profesor Romančuk je jel razpravljati o dnevnem vprašanju. Že mej govorom ga je vladin zastopnik nekatere kratki opomnil k redu; ko pa je jel govornik pojasnjevati predlagano resolucijo in prišel do stavka: „Kongres je mnenja, da je iskati vzroka sedanjim zmešnjavam v monarhiji v pomanjkanju javne morale, pravice in pravičnosti“, je vstal policijski komisar Jankovič in zaključil shod. Vsi koraki, ki so jih takoj storili prireditelji shoda pri namestniku, so bili brezuspešni. Ako se radi takih, popolno resničnih in le sedaj vladajoči zistem kritikujočih besedij razpuščajo shodi na poljskih tleh, potem si je lahko misliti, kako svobodo življajo poljski Rusini.

Grof Pobjedonoscev, višji prokurator svete sinode v Petrogradu, namerava, kakor poročajo petrograjske novine, radi visoke starosti kmalu odstopiti in narediti prostor kaki mlajši moči. Grof Konstantin Petrovič Pobjedonoscev je v sedemdesetem letu svoje dobe. Ruski katoličani ne bodo žalovali za njim. Na njegovo mesto pride baje generalni guverner kiewski, grof Ignatjev.

Mej Bolgarijo in Rusijo ne vladajo več tako prijazne razmere, kakor se je pokazalo povodom knezovega bivanja v Petrogradu. Temu je največ vzrok trmoglavost bolgarske vlade, ki se sedaj ni voljna ustreči zahtevi Rusije, naj vsprejme zopet v svojo armado v Rusijo izseljene ali pregnane častnike, in sicer v isto službeno vrsto, v kateri se sedaj nahajajo ali katero bi bili v Bolgariji že dosegli. Minuli petek pa je došel v Sredec polkovnik Peškov, vojni atašej ruskega poslanstva v Carigradu, ter je v razgovoru s knezom, vojnim ministrom in ministerskim predsednikom najodločnejše zahteval, da se kmalu reši to vprašanje. Zahteval je pred vsem, da se vsprejmejo v bolgarsko armado, in sicer ne samo v tisti razred, v katerem se nahajajo sedaj v ruski armadi, pri kateri so advancement-razmere mnogo neugodnejše, nego v bolgarski, marveč se morajo umestiti v razred, katerega bi bili sicer dosegli v bolgarski armadi. Poleg tega pa mora bolgarska vlada jednako postopati z bivšimi častniki, ki so si morali potem poiskati drugih virov dohodkov. Ta zahteva je zelo poparila bolgarske vladne in vojaške kroge, toda Rusija neki ne bo preje odjenjala, dokler knez Ferdinand ne izpolni obljube, ki jo je storil povodom bivanja na carskem dvoru.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. novembra.

(Volitve volilnih mož.) V Budanjah sta soglasno izvoljena dva volilna moža katoliško-narodne stranke. — V Zireh so dobili po „Narodovem“ poročilu Narodovci po 121, oziroma 119 glasov, naši pa 82, oziroma 87. Kako so se vršile te volitve v redu in pravilno, to „Narod“ sam nehoté prizna, pišeč: „Boj je bil hud. Volitev je trajala od 10. ure do 1/2. 5. ure popoldne. Do 1. ure so bili narodni možje v manjšini in nasprotniki so se veselili, da jim je zmaga zagotovljena. Od tega časa pa so klerikalni možje čedalje bolj zastajali za narodnimi, dasi so bili ob 1/2. 1. uri, ko so se vrata zaprla, še v znatni večini.“ Kakšna je morala biti zadnje trenutke agitacija in kakšno postopanje volilne komisije, si iz „Narodovega“ poročila lahko vsakdo sam razlaga, ako pomisli, da je bila volilna komisija v rokah liberalcev.

(Agitacija za dopolnilno deželnozborske volitev) od strani „Narodovcev“ je vedno jednaka. Laž, to je skoro jedino orožje, s katerim se „Narodovci“ operirajo na volilnem bojišču. Tako objavlja zadnji „Rodoljub“ članek o volitvi, ki je poln lažij, obrekovanj in najostudnejših psovanj. Kateremu poštenjaku bi srce ne vskipelo opravičenega srda, ako bere nastopne laži v „Rodoljubu“: „Dolgo let je sedel Lavrenčič v deželnem zboru in molčal kakor grob. Samo prošnje je priporočal, drugače pa se ni nikdar oglašil, ker ni imel zmožnosti, da bi bil primerno razložil želje in potrebe svojih volilcev. In njegovim gospodarjem duhovnikom je bilo to po volji, ker jim ni bilo treba za vipavsko-idrijski okraj nič storiti. Du-

hovniki so si mislili, dokler so imeli v dež. zboru in v dež. odboru prvo besedo, dokler so jih podpirali veleposestniki: čemu bi trošili za vipavski in za idrijski okraj, porabimo denar rajši za take okraje, katere zastopajo duhovniki. Če se bodo vipavsko-idrijski volilci naveličali Lavrenčičevih obljub, katerih se nobena ne izpolni, jim pa porečemo, volite duhovnika, v okrajih, koder so izvoljeni duhovniški poslanci, se izpolni volilec vsaka želja. Tako zvičajno, tako hudobno so postopali klerikalci, dokler so imeli moč v rokah, in ker Lavrenčič ni spregledal njih namenov, se je slepo ravnal po njih željah. In tako se je zgodilo, da dežela za vipavsko-idrijski okraj v vseh letih Lavrenčičevega poslovanja ni čisto nič storila, dasi je prav ta okraj nujno potreben deželne pomoči, tako, kakor malokateri drugi.“ Komur se pri takem sleparskem zavijanju ne zastudi vse, tak mora biti res iz železa. Vsak stavek je najostudnejša laž, katero je mogoče izkotiti le najbolj brezvestnemu pisarju. Na take nepoštenosti ni da bi odgovarjali, ker se same obsojajo.

(P. Henrik Denifle), subarhivar v vatikanskem arhivu, je dospel včeraj zvečer v Ljubljano ter ostane danes tu kot gost pri prevz. knezoškofu. Ravnokar je izšel prvi zvezek njegovega najnovejšega dela: La desolation des églises, monastères, hopitaux en France vers le milieu du XVe siècle. Učeni dominikan je v njem objavil celo vrsto listin iz vatikanskega arhiva, ki pričajo, kako žalostno je bilo stanje na Francoskem v sredi 15. stoletja vsled dolgotrajne vojne z Angleži. Glavno svoje delo, zgodovino pariškega vseučilišča, pa dovrši s šestim zvezkom, ki izide o priliki svetovne razstave v Parizu.

(Konferenca.) Sacerdotes adscripti sodal. in hon. ssi. O. J. bodo imeli mesečno konferenco dne 11. novembra v St. Vidu nad Ljubljano. Vsi člani so uljudno povabljeni.

(Mil. g. škofu krškemu dr. Antonu Mahnič) se bo te dni poslal kot dodatek onih daril, katere je prejel ob svoji konsekraciji od duhovščine ljubljanske škofije, še lep kelih v romanskem zlogu. Kelih je okinčan z emajli, kateri predstavljajo patrone vseh šest pri konsekraciji navzočih škofov, namreč: Sv. Antona Pad. (dr. Mahnič), sv. Alojzija († dr. Zorn), sv. Janeza Nep. (dr. Glavina), sv. Jakoba Vel. (dr. Missia), sv. Janeza Kerst. (dr. Flapp) in sv. Andreja Ap. (Sterk). Kelih je lepo delo ljubljanskega pasarja g. Ivana Kregarja.

(Prezentovan) za župnijo Zgornji Tuhinj je č. g. Janez Zabukovec, kapelan v Podbrezjah.

(Pri volitvi za delavsko zavarovalnico proti nezgodam) so bili v predstojništvo izvoljeni kandidati priporočeni od tržaškega volilnega odbora, prodria sta samo dva od naših združenih strank priporočena kandidata (Kušar in Verbič).

(Domača umetnost.) Tukajšnji lekarnik, g. pl. Trnkoc, dal je svoji lekarni na Mestnem trgu napraviti nova vrata (portal), katera je dal ozaljšati s patronoma zdravnikov, sv. Kozmom in Damijanom. Oglej si ti slike, kogar slikarstvo zanima: slikani ste v širokem čopičnem potezu ter lepo izdelani. Predstavljata pa svetnika, kako nju angelja poučujeta v njiju zdravniški védi, in sicer sveti Kozma, ki stoji v rumeni halji ogrnjen z modrim površnikom (togo) v avliji, v roci držeč knjigo, v katero je umetnik izborno naslikal vrnjico (Aconitum), ter posluša angelja, ki se mu je prikazal od desne strani. Sv. Damijan, stoječ ob stebru na verandi nad vrtom, pa je oblečen v vijoletno haljo in ima rumen površnik, na katerem je kaj čudovito izražen značaj tako zvanega brokata. Ta svetnik si kaj verno ogleduje naprtec (digitalis), katerega pomen mu razklada angelj od leve strani. Škoda, da tako lepi slike niste pod šipo! — Ti slike, ki zares povzdigujejo lepoto uhoda omenjene lekarne, je z oljnatiimi barvami naslikal domači, našim krogom dobro znani akademični slikar, g. Ljudevit Grile.

(Iz Mengša.) [Naše krasne razmere.] Meseca avgusta so prišli deželni brambovi od Kranja skozi Mengeš, kjer so prenočili v soboto in nedeljo. Kakor navadno, dobé oni, ki jim dajo prenočišče, nekoliko plačila. Tudi naši možje so šli k županu po novce, ki so jih plačali vojaki. A župan izplača samo za častnike, in še za te ne vsem, ki so jih prenočili. Za moštvo, je rekel, da ni ničesar dobil. Ker so pa v Trzinu, Domžalah in Jaršah plačevali tudi za moštvo, vprašala sta takoj dva tukajšnja posestnika dotično višjo vojaško oblast, ali za moštvo v resnici niso plačali? Odgovorili so ta-

koj, da so vse popolno pošteno plačali. Zupana naznanijo sodnji in glavarstvu. Zandarmerija poizveduje po hišah, kdo je imel vojake, koliko in kdo je kaj denarja dobil itd. Zupan je trdil, da je izdal ves denar, da je še celo nekaj svojega dodal! Rezultat je bil — ne vemo še vsega. Toliko vemo, da imajo hišni posestniki dobiti še lepo svoto denarja. In lahko rečem, da mirovali preje ne bomo, dokler ne izplačajo do zadnjega krajevarja, toliko bolj, ker se slišijo izza kulis jako lepe reči. Vsakemu svoje! Casi so minuli, ko se je pometalo s prepotpežljivimi Mengšani. V kratkem potrkamo na druga vrata, zakaj izvedeli bodo tudi nekateri drugi —. Krivice nečemo delati nikomur, pač pa zahtevamo za se popolno pravico od vseh oblastev.

(Varujte se sleparjev!) 3. t. m. se je vršila v Novem Mestu pri okrožnem sodišču glavna obravnava proti sleparju nekemu Fr. Hoenigmann-u iz Male gore (Malgern) na Kočevskem. Imenovani razpošiljal je tekom leta pisma na župnijske urade na Kočevskem, da aranžuje posebni romarski vlak k Mariji Pomagaj na Brezje, proseč jih, naj mu z oznanilom pridobivajo udeležencev romarjev. Marsikateri izmed duhovnih pastirjev, hočeč ustreči svojim župljanom — pri tem pa seveda nič hudega sluteč — oddajal je doposlane vozne listke ljudem, denar za nje pa aranžerju. Ko pa je bilo čas odrediti k Mariji Pomagaj, ni bilo ne vlaka ne aranžerja. Ko so tako neljubo iznenadeni romarji po dolgem iskanju sleparja nekje le staknili, zvedeli so od njega, da posebnega romarskega vlaka ne bo, ker ga nima s čim plačati in je romarjev premalo. Kaka ogorčenost je bila med tako zapeljanimi božjepotniki, je lahko umljivo! „Dajte nam denar nazaj, katerega smo Vam dali za karte,“ tiščalo je vse vanj. Težko pa je povračevati, če ni s čim. Kolikor je imel, je dal, ker sicer Bog zna, kaj bi bili razljučeni romarji naredili z njim? Kar pa je napravil — in to ni bilo ravno malo — morali so se božjepotniki le z obljubo povračila zadovoljiti; on pa se jim je izgubil. Obljuba pa dela dolgove, pravi pregovor, in ker ni iste sam spolnil, morali so župniki povračiti ljudem, za spomin pa karte vsprejemati ter se z nova učiti, da dobrota je sirota. O tem junaškem činu aranžerja romarskega vlaka zaznalo pa je kmalu tudi državno pravdnštvo ter goljufa zaprlo. Po zaslišanju interesentov poslalo je okrajno sodišče kočevsko vso zadevo okrožnemu sodišču v Novo Mesto. Tu se je vršila 3. t. mes. glavna obravnava, ki je dokazala, da je slepar zapravlil ljudskega denarja krog poldrugsto goldinarjev. Vsled tega je bil aranžer Fr. Hoenigmann krivim spoznan hudodelstva goljufije ter obsojen na tri mesece ostre ječe. Upniki njegovih, zavrženih na civilno pravdo pot, naj se pa obrišejo za poldrugsto goldinarjev, ker mu nimajo kaj vzeti, ker ničesar nima; za plačilo so jim le sitnosti in mnogi stroški k sodnijskim obravnavam. Zatorej pozor na take sleparje!

(Iz Rovt.) Dva lepa nova stranska oltarja v renesanskem slogu izdelal je idrijski podobar Matej Dežela za župno cerkev v Zavratcu pri Rovtah. Ker se delo res samo hvali in cena ni visoka, je gospod mojster Dežela vsega priporočila vreden. — Pevsko društvo „Planinski glas“ v Rovtah pelo je na Vseh svetnikov dan popoldne na ondodnem pokopališču žalostinke prav milo. Na stotine ljudstva je petje poslušalo in se čudilo lepemu napredku. Mnogo ljudij je bilo do solz ganjenih. — Novo jednonadstropno župnišče na Vrhu pri Sv. Treh Kraljih je dozidano in pod streho. Stavbinski mojster gospod Kacin se je pri tem pokazal strokovnjaka. Pohvalno je treba omeniti pri tem farane vrhovske, ki so sami brez kake tuje pomoči zgradili tako lično poslopje. — V Lučinah in na Črnem Vrhu pri Polhovem Gradcu prično prihodnjo spomlad z zidanjem novih župnih cerkv. — V Rovtah mislijo šolo razširiti v dvorazrednico. Sedaj je za šolo godnih otrok bližnjih 144 za vsakdanjo šolo, 45 za ponavljajno, nad 4 km. stanujočih od Rovt za vsakdanjo šolo 136 otrok in 32 za ponavljajno šolo, tedaj 357 šolskih otrok. — V Gorenji Logatec pride za nam. učiteljico gospd. Thuma iz Postojine. G. učiteljica pl. Föderansperg se je tej službi odpovedala, na nje mesto pride izprašana učiteljska kandidatinja gospd. Kokalj iz Ljubljane. — Legar je po Rovtah čisto prenehal. Za to boleznijo je umrla tukaj cel čas le jedna oseba. — Prihodnjo pomlad dobi župna cerkev v Rovtah krasne cerkvene klopi. Izdeluje jih mizar Primožič v Zireh.

(Nesreča.) Dne 5. t. m. je šla 17letna dekla pri g. Ivanu Grudnu v Jeličnem Vrhu, Neža Eržen, v gospodarjev mlin nabirat polizko. Ne-previdno zgrabi jermen za krilo in dekla pride v kolo. Okoli pasu jo je čisto zdobilo. Umrla je po hudih bolčinah, ker je bila do zadnjega zavedna, previdena s sv. zakramenti, dne 6. t. m.

(Razpisane je) drugo učno mesto na dvorazrednici v Strekljevcu z dohodki IV. plačilnega razreda. Prošnje je vložiti do 20. novembra pri okrajnem šolskem svetu v Črnomlju. — Na jednorazrednici v Ostrožnem Brdu je do 18. t. m. dopolniti mesto učitelja-vodje z dohodki III. plačilnega razreda. Prošnje je doposlati okrajnemu šolsk. svetu v Postojini.

Društva.

(Reklamni odsek „Slovenskega planinskega društva“) razpošilja te dni potrebna navodila svojim dopisujočim članom, katerih je določil za Kranjsko 80. Dopisujoči člani reklamnega odseka „Slov. plan. društva“ poročajo temu odseku iz svojega nagiba ali pa vsled poziva reklamnega odseka ali tudi osrednjega odbora „Slov. plan. društva“ o vsakršnih stvareh, ki se dostajajo razvoja turistike med Slovenci in sploh potovanja ter bivanja po slovenskih deželah. Dopisujoči člani poslujejo kot poverjeniki „Slov. plan. društva“, navdušujoč in vabeč k pristopu k „Slov. plan. društvu“. Reklamni odsek je bil prepričan, da le tedaj zadosti svoji nalogi, če stoji na čelu široko razvrščenemu. vse slovenske dežele obsegajočemu organizmu. Jeden del te organizacije je sedaj dovršil. Določil je svojim dopisujočim članom obširen delokrog, katerega dobe člani skupno s pravili in z vpraševalno polo. Vpraševalno polo je opremiti z odgovornimi odgovori ter jo vrniti najpozneje v 14. dneh na naslov načelnika reklamnega odseka dr. V. d. Foersterja, odvetniškega kandidata v Ljubljani pred škofijo št. 13. Odgovori se bodo porabili za knjigo, katero namerava „Slov. plan. društvo“ izdati na spomlad l. 1898. svojim članom in slovenskemu narodu v prid. Knjiga bo obsegala krajepisne beležke o celi Kranjski. Knjiga ta ne bo služila samo potniku, ampak bo poučevala vsakega, koliko da ima bogastva Kranjska v prirodnem, umetniškem, zgodovinskem in gospodarskem oziru. Uverjeni, da je odkazano s takim delokrogom dopisujočim članom zares zanimivo in hvaležno delovanje, nadjamo se, da bode našel reklamni odsek v vseh krajih slovenskih dežel vstrajne in za stvar navdušene sodelavce.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu) prične z novembrom deliti podpore po meri pomočkov, ki so mu na razpolaganje. Dokler se ne ukrene nič drugega, se bo zbiral odbor vsako drugo soboto v mesecu. Do tega dne morajo oddati prosilci svoje prošnje predsedniku; obrazložiti jih je seveda in podpreti s pričevali, ker bi se sicer ne gledalo na nje. Prva odborova seja bo 13. dne novembra. — Slovenskemu občinstvu priporočamo to dobrodelno in rodoljubno društvo kar najtopleje; le z obilnimi podporami iz domovine mu bo mogoče uspešno opravljati lepo nalogo, ki si jo je dalo. Prispevke je pošiljati blagovoljno društvu predsedniku, vseučiliškemu profesorju dr. Gregorju Kreku (Graz, Vilefortg. 11.)

(Slov. kat. akad. društvo Danica) priredi v četrtek dne 11. novembra t. l. v prostorih Kastnerjeve restavracije „zum Magistrat“ na Dunaju svojo II. redno občno sejo v tem tečaju s sledečim vzporedom: 1) Čitanje zapisnika zadnje seje. 2) Poročilo odborovo. 3) Raznosterosti. Začetek ob 1/8. uri zvečer. Gostje dobro došli.

(Slov. kat. akad. društvu Danici) darovali so gospodje: dr. Janko Brejc, koncipient 10 gld.; Tom. Rožnik, kapelan v Mengšu 5 gld.; prof. dr. J. Janežič 5 gld.; knezoškofjski tajnik Jos. Siška 5 gold. in neimenovana gospoda po 10 in 25 gld. Za velikodušna darila se tem potem najsrčneje zahvaljuje odbor.

Narodno gospodarstvo.

O pariški svetovni razstavi v letu 1900.

(Predavanja dvornega svetnika dr. Exnerja.)

V prostorni, z zgodovinskimi orožjem in slikami lepo okrašeni telovadnici tukajšnje 1. mestne lj. šole imel je 27. septembra t. l. avstrijski generalni komisar za bodočo pariško svetovno razstavo v letu 1900, g. dvorni svetnik dr. W. Exner daljše zanimivo predavanje, katerega so se udeležili g. deželni predsednik baron Hein z gospo soprogo, vladni svetnik pl. Rüling, trgovske zbornice predsednik I. Perden, župan I. Hribar, cesarski svetnik I. Murnik, deželni poslanec P. Grasselli, stavb. svetnik Svitil, ravnatelj in profesorji tukajšnjih srednjih in ljudskih šol, udje trgovske in obrtne zbornice, trgovskega in obrtnega stanu in mnogobrojno odlično občinstvo.

Gospod dvorni svetnik je — začeni predavanje — opomnil, da obiskuje v sporazumljenju z generalnimi komisari drugih držav posamezne kraje Avstrije iz tega vzroka, da bi za velikansko podvzetje pariške svetovne razstave l. 1900 ljudi razvnel in občno zanimanje vzbudil, ne pa z namenom razstavnike za to razstavo nabirati in jih k zapravljanju denarja zapeljavati. To veliko podvzetje bo lahko samo iz sebe in za sebe propagando delalo. Naša naloga je temveč nepoklicane in o namenu in težnji te razstave napačno poučene razstavnike poučiti ne udeležiti se te razstave, nasprotno pa prebivalstvo posameznih držav na to opozoriti, t. j. je k obisku razstave pripravljati in sicer že zdaj, ker je uprav že zdaj pripravljanje k obisku primerno in koristno. Že zdaj se na Francoskem in v sosednjih državah ustanavljajo branilna društva, katerih namen je omogočiti svojim udom udeležitev pariške razstave, katere pač noben omikanec ne bi smel prezreti, tudi nobena omikana žena ne!

Vpoštevaje pa, da ni nobena uredba v teku časa tako na veljavi izgubila, kakor ravno razstave, moralo se je v obrambo njih časti kaj storiti. Za leto 1900 nameravana razstava v Parizu je prva katere se bo oficijelno udeležilo vseh 54 držav naše zemlje, ona bode torej prva prava svetovna razstava, med tem ko n. pr. pri zadnji pariški razstavi l. 1889 Avstrija, Rusija in Nemčija oficijelno niso bile zastopane; tudi privatna udeležba, ki je bila n. pr. na zadnji bruseljski razstavi zelo žalostna, l. 1900 v Parizu ne bo dovoljena.

V tem pa, da so vsi suvereni evropski in tudi predsednik zedinjenih držav ameriških oficijelno udeležbo obljubili — Avstrijsko-Ogerska je bila med prvimi, ki je sprejela povabilo k pariški svetovni razstavi — je važnost tudi v tem oziru, da je do l. 1900 zagotovljen svetovni mir, torej te razstave tudi ni primerjati z navadnimi razstavami.

Vsaka beseda vsporeda, kakor je označen, dokazuje resnost in važnost podjetja. Po tem vsporedu gré se pri tej razstavi za pregled vsega, kar je človeški rod izumil in storil v preteklem 19. stoletju, gré se takorekoč za natančno preiskovanje na duševnem in materialnem polju, kar n. pr. ne bi bilo mogoče pri razstavah začetkom tega stoletja, celo pri veliki razstavi v Londonu l. 1851, že samo zaradi nedostajanja današnjih občil ne.

Vspored razstave l. 1900 se razdeli na dva dela: v sodoben in v zgodovinski del, zadnji se bo oziral na vse dogodke 19. stoletja, ki so kaj uplivali na razvoj človeštva. Ureditelj razstave g. Picard imenuje ta del filozofijo razvoja človeškega rodu.

Na tej razstavi se bode n. pr. prvič v večjem okviru videl posnetek o vzgoji in pouku, kakor o pomožnih sredstvih za umetnosti in vede.

Skupina 16 bode n. pr. po večjem pokazala, kaj da premožnejši store za manj premožnejše, toda ne samo v razmerju bogatega k ubogemu, podjetnika k delavcu, ampak pred vsem v razmerju telesno razvitega proti telesno manj razvitemu.

Zelo velikega zanimanja vredna točka vsporeda je nadalje nameravana uredba pariške razstave, ki bo popolnoma različna od prejšnje že dolgo ne več ugajajoče uredbe drugih razstav.

Dočim so se nam drugače vse smeri dela človeškega uma ob enem pokazovale, bode zdaj n. pr. ena palača zase obsezala skupno tekstilno industrijo vseh udeležencev te skupine, od tvarine do obleke, in tega se bo mogla udeležiti le ona država, ki bo lahko popolnoma ustrezala za to postavljenim zahtevam

Avstrijsko-Ogerska se bode udeležila v šestnajstih skupinah, torej se bode morala šestnajstkrat instalirati. V prejšnjih razstavah so se razstavili vselej le izdelki, n. pr. sladkor, sukno itd., to bo zdaj drugače; program namreč zahteva, da se mora pri vsaki skupini (umetnost izvzeta), pri vsakem izdelku pokazati, kako nastane; tako se bode n. pr. pri pivu predotilo z ječmenom in hmeljem začeni celo izdelovanje do dobrega piva, videle se bodo torej delajoče tvornice piva, pri sladkorju sladkorne tvornice itd.; tedaj bode v vsaki skupini ne samo tehnolog kaj zanimivega videl, ampak se bode tudi nevesčak poučil v tehnologiji in dobil pojem, kako nastajajo izdelki. Ker tedaj vspored toliko važnost polaga na to, da se v posameznih skupinah izpoznavajo funkcija gibanja, se bode vsakemu razstavniku dalo na razpolago toliko parne moči, kolikor je potrebuje pri

izvršitvi svojega dela za razlaganje, o čemur se kajpada leta 1889 še govoriti ni moglo, ker so bili motorji še nedostopni. (Konec sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 8. novembra. Predsednikom poslanske zbornice bode designiran vitez Abrahamovics, ako ne vsprejme kandidature dr. Kathrein, prvim podpredsednikom to izvoljen dr. Kramar, drugim pa baje član katoliške ljudske stranke, ker slovanska krščanska narodna zveza ne mara zahtevati jednega zastopnika v predsedstvu.

Dunaj, 8. novembra. V parlamentarnih krogih se zagotavlja, da katoliška ljudska stranka ne bo glasovala za prehod na dnevni red preko nujnih predlogov na zatožbo ministrov radi jezikovnih naredeb, ako desnica ne pritrdi predlogu barona Dipaulija. V tem slučaju se reši ministerstvo iz zagate le s pomočjo Italijanov, kajti desnica šteje brez članov katoliške ljudske stranke le 186 mož, mej tem ko pripada levici 164 članov brez divjakov, poljske ljudske stranke in Stojalovskijancev.

Dunaj, 8. novembra. Položaj je jako kritičen. Večina noče glasovati za Dipaulijev motiviran predlog glede ministerske zatožbe. — Dr. Kathrein je odklonil kandidato za predsedstvo.

Dunaj, 8. novembra. (Državni zbor.) Podpredsednik Abrahamowicz omenja dogodkov zadnje seje ter graja najostreje izraze rabljene v zadnji seji, ki so v kvar parlamentarizma ter zaslužijo najstrožjo obsodbo. Potem opominja zbornico, naj vendar enkrat zavlada v zbornici dostojen ton. (Živahna pohvala na desnici, ugovarjanje na levici.) Nato slede razni formalni predlogi in glasovanja po imenih. Če pol 1 uri seja traja dalje.

Dunaj, 8. novembra. (Poslanska zbornica.) Tekom današnje seje omenjajo, in sicer posl. Hofmann-Wellenhof v ime nemške ljudske, Gross v ime nemško-liberalne stranke in Zeller v ime socijalnih demokratov, izjavo finančnega ministra v budgetnem odseku ter izjavljajo, da bi bil provizorij s pomočjo paragrafa 14 protiustaven. Ti in posl. Kaiser se nato pritožujejo nad postopanjem predsedstva v zadnjih sejah. Po prebranju raznih interpelacij se ob 1. uri 40 min. prične nadaljevati tajna seja z dne 4. t. m.

Dunaj, 7. novembra. „Wiener Zeitung“ objavlja cesarjevo lastnoročno pismo, s katerim se sklicujeta delegaciji na 16. novembra na Dunaj.

Dunaj, 8. novembra. Schmidt-Zabierow ostane koroški dež. predsednik. To je značilno in kaže, da Badeni še vedno omahuje.

Milan, 8. novembra. Zunanji minister grof Goluhovski je došel sem v soboto zvečer ob 8. uri. Včeraj dopoldne se je dalje časa pogovarjal z italijanskima ministroma Rudinjem in Venosto, s katerima se je ob 3. uri odpeljal v Monzo. Ob 5. uri pop. ga je vsprejel kralj Umberto z obema ministroma. Podelil mu je kolir k redu Anunciata.

Atene, 8. novembra. Delyannis za gotovo upa, da vrže ministerstvo takoj pričet-

kom zasedanja zbornice; nasproti temu pa zatrjujejo vladni listi, da bo vlada še vedno našla zadostno večino. V slučaju, da se Delyannisu posreči ta nakana, nastane zelo resna politična kriza. Zagotavlja se, da se kralj v tem slučaju ne obrne takoj na Delyannisa.

Madrid, 7. nov. Vlada je sklenila postopati napram generalu Weylerju v smislu določb vojaškega zakona. — V neki brzoglavki iz Havane se zatrjuje, da je imenoval Weyler stališče Sagastove vlade zelo nepovoljno. Kabinet stoji z jedno nogo v monarhiji, z drugo v republiki. General namerava v domovini ustanoviti posebno vojaško stranko.

Madrid, 8. novembra. Ministerski svet je odobril načrte dekretov, s katerimi se dovoljujejo prebivalcem Kube in Portorico jednake ustavne pravice, kakor jih uživajo prebivalci Spanije, in proglašajo za volilce vsi, ki so prekorčili 25. leto.

Rio de Janeiro, 7. novembra. Predsednika Barrosa je napadel vojak s samokresom, a ga krogla ni zadela, marveč ranila le spremljevalca. Vojnega ministra, ki je hotel zločinca razorožiti, je ta prebodel, da je v malo urah umrl. V mestu vlada veliko vznemirjenje.

Umrli so:

4. novembra. Mihajl Sterle, sodarjev sin, 1 leto, Florijanske ulice 14, božjast. — Lorene Korenčič, mizar, 62 let, Illova, je bil ubit.

V otroški bolnišnici:

4. novembra. Frančiška Peterca, delavčeva hči, 6 let, Paralysis cordis post Diphtheritis.

Tujci.

6. novembra.

Pri **Slonu**: Spitz, Löwy, Massen z Dunaja. — Irachick, Beck, Sommer iz Gradca. — Grčić iz Novega Beoskerek-a. — Brančeti iz Ale. — Siewert iz San Remo. — Pollac iz Pečuha. — Rübenak iz Frankobroda. — Stoller iz Prage. — Bellak iz Brna. — Klein iz Budejovic. — Ueblogger iz Dubrovnika.

Pri **Maliču**: Schwarzmann, Bloch, Sternfeld, Ernst, Hook, Hamauf, Oresnik z Dunaja. — Jung iz Korneuburg-a. — Arch iz Mirne Peči. — Neumann iz Linca. — Globočnik iz Kranja. — Dumeau, Laurič iz Trsta.

Pri **Lloyd**: Corrado iz Trsta. — Kneh, iz Budimpešte. — Semen iz Trebnjega. — Auer iz Radovljice. — Piro iz Gorice.

Pri **Bavarskem dvoru**: Eberle, Politzer z Dunaja. — Gramer iz Kočevja. — Dovič iz Trsta.

Tržne cene v Ljubljani

dne 6. novembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	11	80	Špeh povojen, kgr.	—	68
Rež,	8	—	Surovo maslo,	—	85
Ječmen,	30	—	Jajce, jedno	—	38
Oves,	6	20	Mleko, liter	—	10
Ajda,	8	80	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	7	50	Telečje	—	60
Koruza,	6	20	Svinjsko	—	58
Krompir,	2	60	Koštrunovo	—	36
Leča, hktl.	12	—	Piščanec	—	55
Grah,	12	—	Golob	—	15
Fižol,	10	—	Sezo, 100 kgr.	1	70
Mas'o, kgr.	—	90	Slama, 100	1	60
Mast,	—	72	Drva trda, 4 kub.m.	7	80
Špeh svež,	—	60	„ mehka, 4 „	5	—

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročujte se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 1 gld., za dijake 60 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur.,

Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV., 30.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
6	9. zvečer	744.7	0.2	sr. jvzh.	oblačno	
7	7. jutraj 2. popol.	744.8 745.0	—0.7 0.3	sr. jvzh. sl. jvzh.	oblačno „	0.0
7	9. zvečer	746.2	—0.2	sl. jvzh.	oblačno	
8	7. jutraj 2. popol.	745.7 746.1	—0.5 0.7	sl. jvzh. „	oblačno „	0.0

Srednja temperatura sobote 0.6°, za 5.3° pod normalom.
Srednja temperatura nedelje —0.1°, za 5.7° pod normalom.

Eksekutivne dražbe.

Antona Babiča s Ceste posestvo (2844 gld.) s pritliklami (21 gld. 50 kr.) dne 12. nov. in 17. dec. v Velikih Laščah.

Jerneja in Marije Golob iz Godiča zemljišče (625 gld.) dne 13. nov. in 14. dec. v Kamniku.

Martina Kastelica posestvo v Hudem (1550 gld.) dne 11. novembra in 9. dec. v Zatišini.

Peregrina Kajzelja iz Ljubljane premičnine dne 15. nov. in 29. nov. (preložitve) v Ljubljani.

Martina Urbanija iz Mrzelce nepremakljivo posestvo (2490 gld. 50 kr.), terjatev 8 gld., dne 15. nov. in 18. dec. na Brdu.

Janeza Torjana iz Harij zemljišče (1234 gld.) terjatev 49 gld. 55 kr., dne 15. nov. (ponovitev) v Ilir. Bistrici.

Janeza Znidaršiča iz Iške vasi zemljišče s pritliklami (1612 gld.) dne 15. nov. in 15. dec. v Ložu.

Matiže Gerbeca iz Ulake zemljišče (835 gld.) dne 15. nov. in 16. dec. v Cerknici.

Antona Knafelca iz Zagorja nepremakljivo posestvo (2350 gld.), terjatev 30 gld., dne 15. nov. in 17. decembra v Ilir. Bistrici.

Mihaela Lenarčiča iz Parij nepremakljivo posestvo (3260 gld.), terjatev 56 gld. 45 kr., dne 15. nov. in 17. dec. v Ilir. Bistrici.

Jožefa Vidica iz Česence neprem. posestvo (1022 gld.), terjatev 4 gld. 95 kr., dne 15. nov. in 18. dec. v Ljubljani.

Tomaža Ježeka iz Spod. Gameljnov neprem. posestvo (8677 gld.), terjatev 3000 gld., dne 15. nov. in 18. dec. v Ljubljani.

Zajamčeno pristna 714 6—3

španska in portugalska desertna vina
in pravi francoski konjak,

znamka „Carle Frères“

prodaja J. KLAUER v Ljubljani.

Bortolo Sardotsch, Koper

(tvrška obstoji od l. 1828)

prodaja

domača in inozemska olivna olja.

Na zahtevanje pošilja vzorce brezplačno in franko.

Ozir poštenosti,

zmernih cen in točne, redne postrežbe so najboljši dokaz razni samostani, cerkvena predstojništva in zasebniki, kateri pri gornji tvrdki kupujejo vse, kar potrebujejo takega blaga, od najfinjšega namiznega olja do goriva in olja za mazanje strojev. 674 25

C. in kr. dvorna

tovarna za izdelovanje orgelj
bratov Rieger

v Jägerndorfu v avstr. Šleziji.

Filijalka v Budimpešti, VII., Garay-utca 48, v lastni hiši.

Izvrstne, cenene cerkvene orgle

pod prav ugodnimi pogoji. 23 26—22

Seznam orgelj brezplačno.

Dunajska borza.

Dne 8. novembra.

Skupni državni dolg v notah	102	gld.	35	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	„	20	„
Avstrijska zlata renta 4%	123	„	05	„
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	„	90	„
Ogerska zlata renta 4%	122	„	10	„
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	„	90	„
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	951	„	—	„
Kreditne delnice, 160 gld.	351	„	60	„
London vista	119	„	70	„
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	„	82 1/2	„
20 mark	11	„	76	„
20 frankov (napoleonor)	9	„	53 1/2	„
Italijanski bankovci	45	„	20	„
C. kr. cekini	5	„	66	„

Dne 6. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	160	gld.	25	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159	„	50	„
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	191	„	—	„
4% zadolžnice Rudolfove zelez. po 200 kron	99	„	85	„
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139	„	50	„
Dunavske vravnave srečke 5%	128	„	50	„
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109	„	50	„
Posojilo goriskega mesta	112	„	50	„
4% kranjsko deželno posojilo	98	„	—	„
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	„	50	„
Priporitetne obveznice državne železnice	226	„	—	„
„ „ južne železnice 3%	182	„	—	„
„ „ južne železnice 5%	126	„	50	„
„ „ dolenskih železnice 4%	99	„	50	„

Kreditne srečke, 100 gld.	199	gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	156	„	—	„
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18	„	75	„
Rudolfove srečke, 10 gld.	24	„	50	„
Salmove srečke, 40 gld.	74	„	—	„
St. Genois srečke, 40 gld.	79	„	—	„
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57	„	—	„
Ljubljanske srečke	22	„	50	„
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	161	„	50	„
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3420	„	—	„
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	404	„	—	„
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	81	„	—	„
Splošna avstrijska stavbinska družba	92	„	50	„
Montanska družba avstr. plan.	131	„	10	„
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	163	„	—	„
Papirnih rubljev 100	127	„	62	„

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih pri glavnicah.